
	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пл-16-Ст-0001/1-2026
	<i>Університетська рада студентів</i>	Редакція 01 <i>Сторінка 1 з 14</i>

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО УПОВНОВАЖЕНОГО З ПРАВ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Тернопіль - 2026

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пл-16-Ст-0001/1-2026
	<i>Університетська рада студентів</i>	Редакція 01 <i>Сторінка 2 з 14</i>

ПЕРЕДМОВА

РОЗРОБЛЕНО	Університетською радою студентів Західноукраїнського національного університету
ВНЕСЕНО	Університетською радою студентів Західноукраїнського національного університету
ЗАТВЕРДЖЕНО	Зборами академічної громади Західноукраїнського національного університету Протокол від “ <u>17</u> ” <u>березня</u> 2026 року № <u>2</u>
СХВАЛЕНО	Вченою радою Західноукраїнського національного університету Протокол від “ <u>25</u> ” <u>березня</u> 2026 року № <u>7</u>
ВВЕДЕНО В ДІЮ	Наказом ректора Західноукраїнського національного університету від “ <u>30</u> ” <u>березня</u> 2026 року № <u>207</u>

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пл-16-Ст-0001/1-2026
	<i>Університетська рада студентів</i>	Редакція 01 <i>Сторінка 3 з 14</i>

1. Загальні положення

1.1. Уповноважений з прав здобувачів вищої освіти (далі – Студентський омбудсмен) Західноукраїнського національного університету є особою, на яку покладаються обов’язки та функції незалежного та об’єктивного контролю за станом дотримання прав, свобод та законних інтересів здобувачів вищої освіти, запобігання будь-яким формам дискримінації, захисту конфіденційної інформації про особу, підвищення ефективності та прозорості процедур, пов’язаних із забезпеченням освітнього процесу, а також для підтримки соціальних ініціатив спрямованих на підвищення рівня обізнаності учасників академічного процесу у галузі прав людини в межах Західноукраїнського національного університету (далі – Університету).

1.2. У своїй діяльності Студентський омбудсмен керується Конституцією України, Законами України «Про освіту» та «Про вищу освіту», наказами та розпорядженнями Міністерства освіти і науки України, Статутом Університету, Положенням «Про органи студентського самоврядування Західноукраїнського національного університету», а також цим Положенням.

1.3. Студентський омбудсмен є незалежним, нейтральним органом та зобов’язаний зберігати конфіденційність інформації, що надходить до його розгляду.

1.4. Студентський омбудсмен є підзвітним Зборам академічної громади Західноукраїнського національного університету та звітує перед нею про свою діяльність.

1.5. Студентський омбудсмен не є підконтрольним Університетській раді студентів Західноукраїнського національного університету, однак проводить консультації пов’язані із координацією своєї діяльності із Головою

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пл-16-Ст-0001/1-2026
	<i>Університетська рада студентів</i>	Редакція 01 <i>Сторінка 4 з 14</i>

Університетської ради студентів ЗУНУ (далі – УРС) та адміністрацією Університету.

2. Статус Студентського омбудсмена

2.1. Студентський омбудсмен обирається шляхом прямого, таємного голосування на Зборах академічної громади Західноукраїнського національного університету.

2.2. Студентським омбудсменом Університету може бути обрано особу, яка здобуває вищу освіту за першим (бакалаврським) рівнем не менше як другого року навчання; за другим (магістерським) рівнем; за третім (науковим) рівнем, яка у встановленому порядку та терміни подала до Виборчої комісії заяву та документ, що засвідчує навчання в університеті.

2.3. Студентський омбудсмен повинен вільно володіти державною мовою та послуговуватися нею при здійсненні своїх повноважень.

2.4. Строк повноважень складає 1 (один) рік. Одна й та сама особа не може бути Студентським омбудсменом більше ніж два строки поспіль.

2.5. Студентський омбудсмен входить до складу Вченої ради Університету, Університетської ради студентів, комісії з питань академічної доброчесності Університету, робочої групи з оцінювання антикорупційних ризиків в Університеті.

2.6. Студентський омбудсмен може обіймати посади в органах студентського самоврядування. Студентський омбудсмен не може зазнавати впливу з боку інших посадових осіб, органів та структурних підрозділів Університету.

2.7. Для координації та налагодження роботи із здобувачами вищої освіти та іншими особами, які навчаються в Університеті створюється Офіс студентського омбудсмена,

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пл-16-Ст-0001/1-2026
	<i>Університетська рада студентів</i>	Редакція 01
		<i>Сторінка 5 з 14</i>

до складу якого входять представники усіх навчально-наукових інститутів/факультетів, фахових коледжів, які обираються кожним структурним підрозділом на їх Зборах .

2.8. Припинення повноважень Студентського омбудсмена відбувається на підставі:

2.8.1. Подання заяви про складення повноважень Голові Зборів академічної громади ;

2.8.2. Відрахування або переривання навчання здобувачем вищої освіти;

2.8.3. Висловлення вотуму недовіри не менш як 1/3 від загального складу Зборів академічної громади;

2.9. У разі виникнення обставин, що є несумісними із перебуванням на посаді Студентського омбудсмена, Голова Зборів академічної громади має право скликати позачергові Збори академічної громади та винести на голосування питання щодо висловлення вотуму недовіри Студентському омбудсмену.

3. Функції та повноваження студентського омбудсмена

3.1. На Студентського омбудсмена покладаються наступні функції:

3.1.1. розгляд усних і письмових звернень здобувачів вищої освіти з питань дотримання їх прав, свобод та законних інтересів, академічної доброчесності під час навчання в Університеті та проживання в гуртожитках;

3.1.2. консультаційна діяльність для здобувачів вищої освіти з питань, які відносяться до його компетенції;

3.1.3. сприяння захисту і поновленню прав здобувачів вищої освіти у разі їх порушення;

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пл-16-Ст-0001/1-2026
	<i>Університетська рада студентів</i>	Редакція 01 <i>Сторінка 6 з 14</i>

3.1.4. створення та реалізація просвітницьких правозахисних заходів у межах Університету з метою ознайомлення здобувачів вищої освіти з їх правами та способами відновлення порушених прав;

3.1.5. внесення на обговорення органам управління, керівникам структурних підрозділів Університету, іншим посадовим особам Університету питань, які відносяться до його компетенції.

3.2. З питань захисту прав, свобод та законних інтересів здобувачів вищої освіти Студентський омбудсмен взаємодіє з органами управління Університету, з керівниками структурних підрозділів та іншими посадовими особами Університету.

3.3. Повноваження Студентського омбудсмена:

3.3.1. розглядати пропозиції від здобувачів вищої освіти щодо можливостей покращення захисту їх прав та інтересів в Університеті;

3.3.2. інформувати та консультувати здобувачів вищої освіти з питань, що належать до його компетенції;

3.3.3. виносити на обговорення перед УРС та адміністрацією університету питань, що належать до його компетенції;

3.3.4. координувати роботу Офісу студентського омбудсмена, проводити регулярні засідання та налагоджувати співпрацю з подібними органами закладів вищої освіти України;

3.3.5. розробляти та затверджувати у встановленому порядку стратегію розвитку захисту прав здобувачів вищої освіти на загальноуніверситетському рівні.

4. Права та обов'язки студентського омбудсмена

4.1. Студентський омбудсмен зобов'язаний:

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пл-16-Ст-0001/1-2026
	<i>Університетська рада студентів</i>	Редакція 01
		<i>Сторінка 7 з 14</i>

4.1.1. дотримуватися Конституції України і законів України, інших нормативно-правових актів, прав передбачених законом інтересів людини і громадянина, забезпечувати виконання покладених на нього функцій та повною мірою використовувати надані йому права;

4.1.2. запобігати порушенню прав і свобод здобувачів вищої освіти Університету та сприяти їх поновленню;

4.1.3. забезпечувати доступність та публічність роботи Студентського омбудсмена;

4.1.4. розглядати звернення від здобувачів вищої освіти у найкоротший термін і надавати відповідь про результати розгляду обставин звернення;

4.1.5. невідкладно приймати рішення щодо з'ясування обставин, зазначених у зверненні, і вживати можливих заходів для поновлення прав здобувачів вищої освіти у разі доведення порушення їхніх прав;

4.1.6. об'єктивно розглядати усі факти конкретного випадку і неупереджено робити висновки про можливе порушення прав здобувачів вищої освіти;

4.1.7. забезпечувати незалежний, неупереджений, конфіденційний розгляд звернень;

4.1.8. зберігати конфіденційну інформацію (це зобов'язання діє і після припинення його повноважень. У разі розголошення таких відомостей він несе відповідальність у встановленому законодавством порядку);

4.1.9. за зверненням здобувачів вищої освіти представляти їх інтереси в органах управління Університету, в органах студентського самоврядування та у відносинах з іншими учасниками Університетської спільноти з питань, які відносяться до його компетенції;

4.1.10. щорічно звітувати перед Зборами академічної громади про проведену за навчальний рік роботу наприкінці терміну повноважень;

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пл-16-Ст-0001/1-2026
	<i>Університетська рада студентів</i>	Редакція 01
		<i>Сторінка 8 з 14</i>

4.1.11. інші обов'язки, передбачені нормативно-правовими актами або ті, які впливають з повноважень Студентського омбудсмена.

4.2. Студентський омбудсмен має право:

4.2.1. здійснювати заходи щодо узагальнення, узгодження, формування та безперешкодної реалізації прав і свобод здобувачів вищої освіти Університету;

4.2.2. здійснювати нагляд за забезпеченням гендерної та расової рівності прав і свобод здобувачів вищої освіти зокрема, за ознаками статі, раси, релігії, національності, соціального походження, сексуальної орієнтації, тощо;

4.2.3. сприяти реалізації громадських програм і проєктів соціального спрямування з метою забезпечення захисту прав, свобод і законних інтересів здобувачів вищої освіти;

4.2.4. представляти інтереси здобувачів вищої освіти в органах управління Університету, в органах студентського самоврядування та у відносинах з іншими учасниками Університетської спільноти;

4.2.5. вносити пропозиції керівництву Університету, щодо вдосконалення роботи підрозділів Університету в галузі дотримання, реалізації прав, свобод та законних інтересів здобувачів вищої освіти;

4.2.6. розглядати заяви щодо конфлікту інтересів між учасниками академічної спільноти;

4.2.7. звертатися з поданням до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів щодо питань, які стосуються забезпечення прав і свобод здобувачів вищої освіти;

4.2.8. бути присутнім на засіданнях Вченої ради Університету, засіданнях УРС, громадських студентських організацій та інших колегіальних органів Університету та виносити на порядок денний їх засідань питання, які

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пл-16-Ст-0001/1-2026
	<i>Університетська рада студентів</i>	Редакція 01
		<i>Сторінка 9 з 14</i>

належать до його компетенції;

4.2.9. брати участь у відкритих засіданнях органів студентського самоврядування у питаннях, що віднесені до його компетенції;

4.2.10. ініціювати відсторонення Студентських омбудсменів навчально-наукових інститутів/факультетів, фахових коледжів у разі неналежного виконання обов'язків;

4.2.11. взаємодіяти з організаціями, у тому числі міжнародними, з питань захисту прав та законних інтересів здобувачів вищої освіти;

4.2.12. безперешкодно відвідувати інститути/факультети, фахові коледжі Університету, його структурні підрозділи та гуртожитки для участі у проведенні перевірок та опитувань.

4.2.13. видавати в межах компетенції акти, що стосуються діяльності Студентського омбудсмена;

4.2.14. призначати виконуючого обов'язків зі складу Офісу студентського омбудсмена;

4.2.15. призначати представника на рівні навчально-наукового інституту/факультету, фахового коледжу у випадках передбачених цим Положенням.

4.2.16. укладати угоди про співпрацю та інші, які необхідні для покращення роботи щодо захисту прав здобувачів вищої освіти;

4.2.17. інші права, передбачені нормативно-правовими актами або ті, які впливають з повноважень діяльності Студентського омбудсмена.

5. Гарантії діяльності Студентського омбудсмена

5.1. Будь-яке втручання або перешкоджання діяльності Студентського омбудсмена та Офісу Студентського омбудсмена з боку органів управління, структурних підрозділів, їх керівників, посадових осіб Університету,

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пл-16-Ст-0001/1-2026
	<i>Університетська рада студентів</i>	Редакція 01
		<i>Сторінка 10 з 14</i>

громадських організацій, інших фізичних та/або юридичних осіб забороняється.

5.2. Всі органи управління, посадові особи, структурні підрозділи Університету, а також органи студентського самоврядування та громадські студентські організації, до яких звернувся Студентський омбудсмен, повинні сприяти співпраці та забезпечувати доступ до матеріалів та інформації щодо справ, які відносяться до компетенції розгляду.

5.3. Усі органи та посадові особи Університету, до яких звернувся Студентський омбудсмен, мають надати відповідь у 10 денний термін, а інші органи та громадські організації, у порядку встановленому законодавством.

5.4. Умисне приховування, надання завідомо неправдивих відомостей, ненадання відповіді на запити Студентського омбудсмена вважаються перешкоджанням його діяльності.

5.5. При зверненні до Студентського омбудсмена не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання або іншими ознаками.

6. Офіс студентського омбудсмена

6.1. Офіс студентського омбудсмена створюється з метою реалізації повноважень Студентського омбудсмена на рівні Університету, Навчально-наукових інститутів/факультетів, фахових коледжів, надання консультаційної підтримки, а також прийняття та передачі звернень від здобувачів вищої освіти.

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пл-16-Ст-0001/1-2026
	<i>Університетська рада студентів</i>	Редакція 01 <i>Сторінка 11 з 14</i>

6.2. До складу Офісу студентського омбудсмена входять:

6.2.1. студентський омбудсмен Університету, який є Головою Офісу Студентського омбудсмена Університету;

6.2.2. студентські омбудсмени Навчально-наукових інститутів/факультетів, фахових коледжів, обрані на відповідних Зборах академічної громади Навчально-наукових інститутів/факультетів, фахових коледжів;

6.2.3. Заступник Студентського омбудсмена.

6.3. Студентські омбудсмени Навчально-наукових інститутів/факультетів, фахових коледжів діють відповідно до цього Положення.

6.3.1. У разі відсутності чи неможливості здійснення діяльності студентського омбудсмена навчально-наукових інститутів/факультетів, фахових коледжів Студентський омбудсмен Університету своїм розпорядженням призначає представника, який виконує відповідні функції та повноваження.

6.4. Заступник Студентського омбудсмена призначається Студентським омбудсменом Університету із числа здобувачів вищої освіти Університету.

6.5. Повноваження заступника Студентського омбудсмена:

6.5.1. представлення Студентського омбудсмена у всіх структурних підрозділах Університету;

6.5.2. здійснення постійного моніторингу забезпечення прав, свобод та інтересів здобувачів вищої освіти усіма учасниками освітнього процесу та під час проживання в гуртожитках;

6.5.3. інформування щодо процесу та стану розгляду заяв;

6.5.4. участь у підготовці та розробці проєктів рекомендацій, які сприятимуть захисту прав, свобод та законних інтересів здобувачів вищої

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пл-16-Ст-0001/1-2026
	<i>Університетська рада студентів</i>	Редакція 01
		<i>Сторінка 12 з 14</i>

освіти, а також функціонування державної мови;

6.5.5. здійснює заходи щодо дотримання, розвитку та функціонування державної мови під час освітнього процесу;

6.5.6. за дорученням Студентського омбудсмена діє від його імені;

6.5.7. здійснює інші повноваження, визначені Студентським омбудсменом.

6.6. Фахівці Офісу підпорядковуються безпосередньо Студентському омбудсмену Університету, здійснюють свою діяльність в межах делегованих повноважень, визначених завдань та функцій.

6.7. Поіменний склад та структуру Офісу визначає Студентський омбудсмен Університету своїм розпорядженням.

6.8. До переліку завдань Офісу Студентського омбудсмена входить:

6.8.1. представництво Студентського омбудсмена у навчально-наукових інститутах/факультетах, фахових коледжах;

6.8.2. передача скарг від здобувачів вищої освіти до відома Студентського омбудсмена Університету;

6.8.3. інформування здобувачів вищої освіти щодо результату розгляду заяв;

6.8.4. участь у підготовці та розробці проєктів рекомендацій органам управління, структурним підрозділам, посадовим особам, органам студентського самоврядування Університету, які сприятимуть захисту прав, свобод та законних інтересів здобувачів вищої освіти;

6.8.5. надання інформації та коментарів з питань своєї діяльності засобам масової інформації;

6.8.6. інші завдання, визначені Студентським омбудсменом Університету;

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пл-16-Ст-0001/1-2026
	<i>Університетська рада студентів</i>	Редакція 01
		<i>Сторінка 13 з 14</i>

6.9. На усіх членів Офісу студентського омбудсмена поширюється зобов'язання зберігати конфіденційну інформацію. Це зобов'язання діє і після припинення їх повноважень.

7. Порядок та умови звернення до Студентського омбудсмена

7.1. Кожен здобувач вищої освіти, його законні представники мають безперешкодне право безпосереднього звернення до Студентського омбудсмена (письмово або усно) й отримання аргументованої відповіді (письмової або усної) на своє звернення в установлені законодавством строки. Електронне звернення надсилається на електронну пошту Студентського омбудсмена. Звернення може бути подано окремою особою або групою осіб. До звернення можуть додаватись пояснення і копії документів, засвідчені в установленому порядку, які підтверджують інформацію, зазначену у зверненні.

7.2. Не розглядаються повторні звернення до Студентського омбудсмена від одного і того ж самого заявника, з одного й того ж самого питання, якщо перше звернення вирішено по суті та Студентським омбудсменом вжито всіх заходів до поновлення порушення прав студента.

7.3. Звернення розглядаються в термін не більше одного місяця від дня їх надходження. Якщо в місячний термін вирішити порушені у зверненні питання неможливо, встановлюється необхідний термін для їх розгляду, про що повідомляється особі, яка подала звернення. При цьому загальний термін розгляду звернення не може перевищувати сорока п'яти днів.

7.4. Розглядаючи звернення, Студентський омбудсмен:

- опрацьовує звернення, оформлені належним чином і подані в установленому порядку;
- об'єктивно, всебічно перевіряє факти, викладені у зверненні;
- у разі потреби одержує від заявників матеріали, необхідні для перевірки звернення;

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пл-16-Ст-0001/1-2026
	<i>Університетська рада студентів</i>	Редакція 01
		<i>Сторінка 14 з 14</i>

- за необхідності спілкується із заявниками, з'ясовує всі порушені питання та обставини, детально вивчає в їх суть;
- вживає інших заходів для об'єктивного вирішення поставлених заявниками питань, з'ясовує причини та умови, що призводять до порушення прав та законних інтересів заявників. Якщо питання, викладені у зверненні, не належать до повноважень Студентського омбудсмена, інформує керівництво по суті звернення для вжиття відповідних заходів.

7.5. За результатами проведеної перевірки звернення, Студентський омбудсмен приймає рішення про обґрунтованість чи необґрунтованість звернення та надає письмову відповідь про результати розгляду, яка містить об'єктивний аналіз фактів, викладених у зверненні та всіх зібраних матеріалів.

7.6. Рішення про необґрунтованість звернення доводиться до відома здобувача освіти в письмовій формі з посиланням на законодавство і викладенням мотивів відмови.

7.7. Прийнявши рішення про обґрунтованість звернення, Студентський омбудсмен протягом п'яти днів вживає заходів до поновлення та захисту порушення прав студента та надає рекомендації керівництву щодо вжиття заходів усунення виявлених недоліків і порушень.

8. Прикінцеві та перехідні положення

8.1. Положення набуває чинності після його затвердження на Зборах академічної громади Західноукраїнського національного університету. Положення схвалює Вчена рада Західноукраїнського національного університету.

8.2. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені виключно Конференцією здобувачів вищої освіти, за поданням Студентського омбудсмена, або не менш як 10% від загальної кількості здобувачів вищої освіти Університету.